

lastnino, ki mu je tožena nepostavno izročiti nečeta. Tožena se tedaj na škodo tožnika obogatiti hočeta.

Sedanja tožba izvira torej iz čisto drugega pravnega naslova, kot prva, tako da se ugovor že razsojene stvari opravičiti ni mogel.

O potrebnostih kupne pogodbe in punktacije.

(Določba najvišjega sodnega dvora od 31. julija 1878, št. 8074, s katero se je potrdila nadsodnijska odločba od 6. februarja 1878, št. 3849 in oziroma razsodba c. kr. m. del. okrajne sodnije v Ljubljani od 31. oktobra leta 1877, št. 24462.)

Dne 10. maja 1877 sklenila sta France Miklavec in Jožef Rihtar, oba iz Š. naslednjo ustno pogodbo:

1. France Miklavec proda in izroči Jožefu Rihtarju svoje pod hišno št. 53 v Š. ležeče posestvo za kupno ceno v dogovorjenem znesku 900 gl., ter dovoljuje, da se v zemljiščenjej knjigi to posestvo prepiše na kupčevo ime.

2. Kupec plača od omenjene kupne cene takoj pri sklepu ustne pogodbe 100 gld. are, 400 gld. pa pri sestavi pisma, katero se ima napraviti natanko v soglasji z ustno pogodbo. Pri sestavi pisma ima se tudi dogovoriti, ali se bode ostala kupna cena takoj poplačala, ali pa kupcu proti primernemu obrestovanju v rokah pustila.

3. Kupec bode prodajalčevemu očetu, Antonu Miklavcu, dajal dosmrtno stanovanje in dosmrtni živež pri kupljenem posestvu.

Kupec je pri sklepu ustne te pogodbe, katere sklep je s pričami dokazoval, prodajalcu izplačal are 100 gld. Ob enem se je dogovorilo, da se bode pismo napravilo dne 14. maja 1877 pri notarji v Ljubljani.

France Miklavec se je potem skesal, tako da ga je kupec pred c. kr. mest. del. okrajno sodnijo v Ljubljani s tožbo de pras. 28. junija 1877, št. 14929 pozval, da naj izpolni skleneno ustno pogodbo.

Z razsodbo od 31. oktobra 1877, št. 24462 se je tožba odbila, kar se je takole opravičevalo:

Tožnik trdi, da je od toženega za 900 gld. kupil posestvo, pod hišno št. 53 v Š. ležeče. Pri tej kupčiji se je dogovorilo, da mora tožnik takoj poplačati are 100 gld. (kar se je tudi zgodilo), da bode znesek 400 gld. poplačal pri sestavi pisma, pri katerej sestavi pa se je moralo tudi še določiti, ali se bode ostala kupna cena takoj izplačala, ali pa kupcu proti obrestovanju v rokah pustila. Ob enem se je tudi določilo, da bode moral tožnik prodajalčevemu očetu dosmrtno stanovanje in dosmrtni živež pri kupljenem posvetu dajati, in da se mora v soglasji z ustno pogodbo pismo dné 14. maja 1871 v Ljubljani napraviti.

Ker toženi pogodbe spolniti neče, se prosi: Toženi mora pripoznati, da je ustno sklenena pogodba v moči stoječa in da je vsled tega zavezan tožniku izročiti prodano mu posestvo s pravico do zemljiščno-knjižnega prepisa.

Tej prošnji se vstreči ni moglo, in sicer že na podlagi tega ne, kar toženi sam v svojej tožbi navaja.

Istina je, da se pogodbe po §. 883 obč. drž. zak. lahko pismeno ali ustmeno sklepajo; in istina je, da se je pri predležečej kupčiji določila stvar kupa in tudi cena, za katero je tožnik od toženega kupiti hotel posestvo pod hišno št. 53 v Š. ležeče (§. 1055 obč. drž. zak.)

Ali istina je pa tudi, da se je kupčija v tem slučaju deloma „na upanje“ sklenila, (§. 1063, obč. drž. zak.) O modaliteti „kupčije na upanje“, — to je o času, kdaj se ima poplačati kupne cene ostanek 400 gld. in o obrestovanji tega zneska — se ni ničesar dogovorilo. Vse to naj bi se bilo dogovorilo še le pri sestavi pismene pogodbe.

Iz vsega tega se mora sklepati, da kupčija, čeravno je bila določena kupa stvar in dogovorjena kupa cena, zavoljo v sredi ležečega kupa na upanje, ni perfektna postala, ker se ravno o ostalej kupnej ceni ni dogovorilo vse potrebno.

Ker sta se stranki dogovorili, da se bode to še le pri sestavi pisma končno pobotalo, dogovorili sta se torej izrečno, da se bode pismena pogodba napravila, katera ni prej dovršena, dokler je stranki nista podpisali.

Dogovor, da se bode sklenil pismen kontrakt, mogel bi se k večemu smatrati kot punktacija v smislu §. 885 obč. drž. zak.

Ali tudi kot punktacija ta dogovor ne veže strank, ker se niso zapisali poglobitni členi.

Zategadelj, da je tožnik plačal are 100 gld. in da je toženi to aro prevzel, se stvar ni čisto nič spremenila, ker se mora ara, ki ima namen pravice in zaveze vtrditi, opirati na pogodbo v pravnej moči stoječo (§. 908 obč. drž. zak.) Ker se pa v tem slučaju o takej pogodbi govoriti ne da, nima plačanje are nikacega pomena.

Sklicevanje se na razloge prvega sodnika je c. kr. nadsodnija v Gradci z odločbo od 6. februarja 1878, št. 919 odbila tožnikovo apelacijo. Iz ravno tistih razlogov zavrnila se je tudi izvanredna revizija vsled določbe najvišjega sodnega dvora od 31. julija 1878, št. 8074.

Motenje v mirnej posesti.

C. kr. mestna del. okrajna sodnija v Ljubljani je o pravnej zadevi tožnika Makarija Mazija iz Podgrada proti toženemu Janezu Vodniku iz Z. zavoljo motenja v mirnej posesti c. s. c. vsled tožbe de pr. 14. oktobra 1879 št. 24186 in vsled 15. maja t. l. z obema strankama in pessorio summarissimo sklenenega postopanja spoznala:

Zahtevanje tožnikovo: „Jaz sem v zadnej faktičnej posesti konj, ki jih je kupila moja hči, in izmej katerih je jeden bel žrebec, drugi žolt; nasprotnik me je s tem, da mi je konja dné 2. oktobra t. l. izpregel in odgnal, motil v faktičnej posesti, on se obsodi, da mi mora ta dva konja nazaj dáti in se vsakega daljnega motenja moje posesti zdržati, — vse pod eksekucijo!“ — ni opravičeno in tožnik se obsodi, da mora toženemu na 24 gl. 74 kr. adjustirane tožne stroške v 14. dneh pod eksekucijo poplačati.

Ta odločba se opira na naslednje razloge: Tožnik sam priznava, da sta bila ta dva konja, katera je baje kupil od vdove dne 1. avgusta 1879 l. umrlega Janeza Klemenca, šest mesecev pred uročenjem tožbe, še dopoldne 30. septembra 1879 pri hiši umrlega Janeza Klemenca, in da sta še le 30. septembra 1879 popoldne v njegov hlev pripeljana bila; dalje pripoznava tožnik,